

ดาหลาลูกผสมยะลา

ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา

ดาหลา (Torch ginger) เป็นพืชล้มลุกอยู่ในวงศ์ขิงง่า (Zingiberaceae) เป็นไม้ดอกเมืองร้อน ซึ่งมีลักษณะเหง้าทอดเลื้อย ลำต้นเทียมตั้งตรง ลั่นกาบเรียบหรือจัก 2 พู ใบเรียงสลับระนาบเดียวกัน ก้านช่อดอก โผล่พ้นพื้นดิน ตั้งตรง หรืออยู่ใต้ดิน ผลสดมีเส้นตามยาว พืชสกุลนี้มีประมาณ 110 ชนิด พบในเอเชียโดยเฉพาะภูมิภาค มาเลเซีย และทางตอนบนของแอฟริกาใต้ ส่วนในประเทศไทยมีประมาณ 15 ชนิด ชนิดที่น่าสนใจ และใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์ในการพัฒนาพันธุ์ ของศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร มี 5 ชนิด คือ

- 1) ดาหลา กาลา กะลา *Etlingera elatior* (Jack) R.M.Sm.
- 2) ดาหลาดำ ดาหลาไฟ (แดงป่า) หรือดาหลาหอม *Etlingera fulgens* (Ridl.) C.K.Lim
- 3) ดาหลากุหลาบสยาม หรือกาหลาก้วย *Etlingera corneri* Mood & Ibrahim
- 4) ดาหลาก้วย หรือกาหลอ *Etlingera venusta* (Ridl.) R.M.Sm.
- 5) ดาหลาขี้แมว หรือกะลาขี้แมว *Etlingera maingayi* (Baker) R.M.Sm.

ดอกดาหลาหลายสี 2

ดาหลา เป็นไม้ดอกพุ่มเมืองทางภาคใต้ที่ผลิตเป็นการค้า มีการใช้ประโยชน์กันอย่างแพร่หลายในรูปของไม้ตัดดอกประดับอาคารสถานที่ ทดแทนการนำดอกไม้จากแหล่งผลิตอื่น นอกจากนี้ หน่อ ดอก และผลอ่อน ใช้เป็นอาหาร ทั้งเป็นผักสด และแปรรูป จึงมีผู้นำดาหลาไปปลูกเป็นการค้าสำหรับตัดดอกในจังหวัดนนทบุรี, สมุทรสาคร, กาญจนบุรี, ระยอง, จันทบุรี และกระบี่ จำหน่ายในราคา ดอกละ 5 - 20 บาท และต้นพันธุ์ (หน่อ) ราคาหน่อละ 50 - 300 บาท

สำหรับต่างประเทศ ตลาดนำเข้าดอกดาหลาที่สำคัญ คือตะวันออกกลาง (บาห์เรน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และคูเวต) ส่วนต้นพันธุ์ส่งไปแองโกลา สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สเปน และแอฟริกาใต้ ซึ่งตลาดดังกล่าวมีปริมาณความต้องการสูงกว่าปริมาณนำเข้าดอก เนื่องจากพันธุ์ที่ปลูกในปัจจุบันมีช่อดอกและก้านดอกใหญ่ น้ำหนักมาก เมื่อดอกบานกลีบดอกแผ่ใหญ่ การบรรจุหีบห่อทำได้ยาก ช่อดอก

ข้าง่าย ทำให้ต้นทุนการขนส่งสูง และผลผลิตดอกต่ำ ออกดอกเป็นช่วงฤดู ทั้งนี้ได้มีการรวบรวมพันธุ์ใช้เป็นฐานพันธุ์กรรมในการปรับปรุงพันธุ์ด้วยการผสมข้ามพันธุ์ เพื่อเพิ่มความหลากหลายของพันธุ์ ทั้งรูปทรง สี และขนาดดอก

ดังนั้น เพื่อเพิ่มความหลากหลายของพันธุ์ ทั้งรูปทรง สี และขนาดดอก ให้เป็นไม้ตัดดอกเป็นที่ต้องการของเกษตรกรที่ผลิตไม้ตัดดอกเป็นการค้า ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา จึงได้ทำการวิจัยปรับปรุงพันธุ์ดาหลาให้ได้พันธุ์ที่มีลักษณะทรงถ้วย น้ำหนักช่อดอกน้อย กลีบประดับสีล้วนสวยงามหลากหลาย ช่อดอกมีขนาดแตกต่างจากพันธุ์ที่มีอยู่เดิม ให้ผลผลิตดอกไม่ต่ำกว่า 100 ดอกต่อกอต่อปี และเหมาะสำหรับผลิตเพื่อส่งออกเป็นการค้า เพื่อใช้เป็นพันธุ์แนะนำ ส่งเสริมเกษตรกรและผู้ส่งออกให้นำพันธุ์ใหม่ไปปลูกทดแทนพันธุ์เดิม เพื่อเพิ่มผลผลิต เพิ่มชนิดสินค้า ทำให้ได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น สามารถกระตุ้นตลาด และรักษาสวนแบ่งของตลาดดาหลาได้

ลักษณะของต้นดาหลายะลา 1

ปรับปรุงพันธุ์

ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา ได้ดำเนินการตามกระบวนการปรับปรุงพันธุ์พืช จนได้ดาหลาที่มีลักษณะตามต้องการ 4 สายต้น โดยใช้ระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 - 2562 ตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

- **ผสมพันธุ์** ดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. 2549 - 2551 ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา โดยรวบรวมและคัดเลือกต้นพันธุ์ที่มีลักษณะดี ที่จะใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์จำนวน 8 สายต้น คือ ดาหลาลักษณะช่อดอกทรงกระถิน จำนวน 6 สายต้น และดาหลาลักษณะช่อดอกทรงถ้วย จำนวน 2 สายต้น ทำการผสมข้ามพันธุ์โดยใช้ดาหลาช่อดอกทรงกระถินเป็นแม่พันธุ์ (มีลักษณะดี ให้ผลผลิตดอกตลอดปี) และดาหลาช่อดอกทรงถ้วยเป็นพ่อพันธุ์ (มีลักษณะดี ช่อดอกทรงถ้วย ขนาดช่อดอกเล็ก น้ำหนักช่อดอกน้อย) จำนวน 6 คู่ผสม ได้ต้นดาหลา ลูกผสม จำนวน 472 ต้น

- **คัดเลือกพันธุ์** ดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. 2551 - 2557 ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา โดยทำการคัดเลือกต้นลูกผสมที่มีลักษณะรูปทรงดอกและให้ผลผลิตดอกดีได้ จำนวน 10 สายต้น ตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

1. ช่อดอกทรงถ้วยขนาดเล็ก ได้รูปทรง กลีบประดับ สีสวยงาม เรียงซ้อนเป็นระเบียบ
2. ให้ผลผลิตไม่น้อยกว่า 100 ดอกต่อกอต่อปี
3. มีอายุปักแจกันไม่น้อยกว่า 5 วัน (เก็บเกี่ยวเมื่อดอกบาน 80 เปอร์เซ็นต์)

จากเกณฑ์ดังกล่าว ในปี พ.ศ. 2551 - 2553 ทำการคัดเลือกได้ต้นลูกผสมที่มีลักษณะช่อดอกทรงสวย รวม 10 สายต้น ช่อดอกขนาดเล็ก จำนวน 6 สายต้น ช่อดอกขนาดกลาง จำนวน 3 สายต้น และช่อดอกขนาดใหญ่ จำนวน 1 สายต้น ต่อมาในปี 2553 - 2557 ทำการคัดเลือกจาก 10 สายต้นไว้เพียง 5 สายต้น ช่อดอกขนาดเล็ก 2 สายต้น ช่อดอกขนาดกลาง 2 สายต้น และช่อดอกขนาดใหญ่ 1 สายต้น โดยแบ่งขนาดของดอกเป็น 3 กลุ่ม ตามความกว้างของช่อดอก คือ

ช่อดอกขนาดเล็ก มีความกว้างของช่อดอกน้อยกว่า 8 เซนติเมตร ได้ดาหลาลูกผสมสายต้น 8 และสายต้น 9 ซึ่งได้จากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างดาหลาบัวชมพู (*Etlingera elatior*) กับ ดาหลาดำ (*Etlingera fulgens*)

ช่อดอกขนาดกลาง มีความกว้างของช่อดอก 8 - 12 เซนติเมตร ได้ดาหลาลูกผสมสายต้น 2 และสายต้น 3 ซึ่งได้จากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างดาหลาบานเย็น (*Etlingera elatior*) กับ ดาหลาแดงป่า (*Etlingera fulgens*)

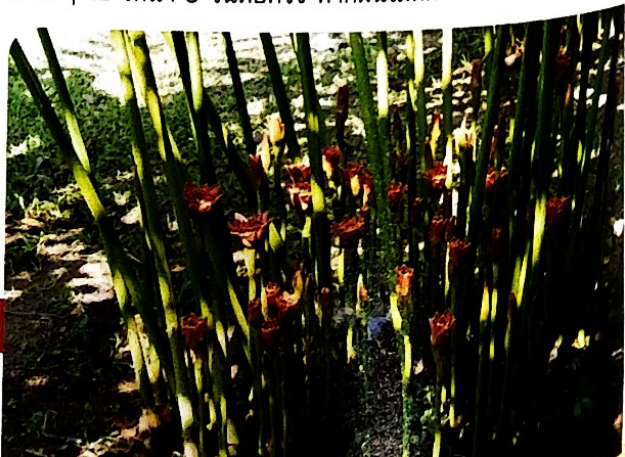
ช่อดอกขนาดใหญ่ มีความกว้างของช่อดอก มากกว่า 12 เซนติเมตร ได้ดาหลาลูกผสมสายต้น 7

นำดาหลาลูกผสมทั้ง 5 สายต้น ปลูกรักษาและขยายพันธุ์ที่สถาบันวิจัยพืชสวน ในปี พ.ศ. 2558

- **ทดสอบพันธุ์** ดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. 2559 - 2561 ทำการทดสอบพันธุ์ดาหลาลูกผสม จำนวน 5 สายต้น เปรียบเทียบกับพันธุ์การค้า คือ ดาหลาพันธุ์แดงดก ในแหล่งทดสอบต่าง ๆ คือ ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย และศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี โดยวางแผนการทดลองแบบ RCB จำนวน 4 ซ้ำ 6 กรรมวิธี ซ้ำละ 25 ต้น เพื่อศึกษาลักษณะทางพฤกษศาสตร์ และลักษณะทางการเกษตร กล่าวคือ

ดาหลาลูกผสมสายต้น 2 3 7 8 และ 9 ทดสอบเปรียบเทียบกับดาหลาพันธุ์แดงดก โดยเตรียมหน่อพันธุ์ดาหลาลูกผสม สายต้นที่ผ่านการคัดเลือก และเปรียบเทียบพันธุ์ที่กำหนดตามแผนการทดลอง ด้วยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เพื่อให้ได้จำนวนพันธุ์ที่เพียงพอสำหรับการทดสอบ ทั้ง 3 แหล่งปลูก แต่ละแหล่งปลูกใช้ต้นพันธุ์ 25 ต้นต่อสายต้นต่อซ้ำ ใช้ระยะปลูก 2.5 x 3 เมตร เตรียมหลุมขนาดกว้าง 50 เซนติเมตร ยาว 50 เซนติเมตร ลึก 50 เซนติเมตร ใช้ปุ๋ยคอกใส่รองก้นหลุมอัตรา 10 กิโลกรัมต่อหลุม

ปลูกต้นพันธุ์ดาหลาตามแผนการทดลอง กำจัดวัชพืชตัดแต่งทางใบแห้ง และทางใบที่มีพื้นที่สังเคราะห์แสงน้อยกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ปีแรก ใส่ปุ๋ยสูตร 16-16-16 อัตรา 30 กรัมต่อกอ หลังปลูก 3 เดือน 50 กรัมต่อกอ หลังปลูก 6 เดือน 80 กรัมต่อกอ หลังปลูก 9 เดือน และ 120 กรัมต่อกอ หลังปลูก 12 เดือน ปีที่ 2 ใส่ปุ๋ย 16-16-16 อัตรา 150 - 200 กรัมต่อกอ แบ่งใส่ 3 เดือนต่อครั้ง ให้น้ำหลังปลูก 1 - 6 เดือน วันเว้นวัน หากฝนไม่ตก และปีต่อ ๆ ไป ให้น้ำ 3 วันต่อครั้ง หากฝนไม่ตก

ลักษณะของต้นดาหลายะลา 4

• ทดสอบการให้ผลผลิตดอก จากการปลูกทดสอบใน 3 แหล่ง คือ ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย และศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี พบว่า

ดาหลาลูกผสมสายต้น 8 ให้ผลผลิตดอก 386 ดอกต่อกอต่อปี ความยาวก้านช่อดอกเฉลี่ย 53.00 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอกเฉลี่ย 1.10 เซนติเมตร ความกว้างของช่อดอกเฉลี่ย 7.57 เซนติเมตร ความยาวของช่อดอกเฉลี่ย 7.73 เซนติเมตร น้ำหนักช่อดอกต่อช่อเฉลี่ย 133.30 กรัม และดอกสีแดงเข้ม

ดาหลาลูกผสมสายต้น 9 ให้ผลผลิตดอก 300 ดอกต่อกอต่อปี ความยาวก้านช่อดอกเฉลี่ย 54.07 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอกเฉลี่ย 1.00 เซนติเมตร ความกว้างของช่อดอกเฉลี่ย 7.00 เซนติเมตร ความยาวของช่อดอกเฉลี่ย 7.40 เซนติเมตร น้ำหนักช่อดอกต่อช่อเฉลี่ย 98.00 กรัม และดอกสีแดงเข้ม

ดาหลาลูกผสมสายต้น 2 ให้ผลผลิตดอก 227 ดอกต่อกอต่อปี ความยาวก้านช่อดอกเฉลี่ย 65.80 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอกเฉลี่ย 1.10 เซนติเมตร ความกว้างของช่อดอกเฉลี่ย 8.30 เซนติเมตร ความยาวของช่อดอกเฉลี่ย 8.70 เซนติเมตร น้ำหนักช่อดอกต่อช่อเฉลี่ย 157.70 กรัม และดอกสีแดงสด

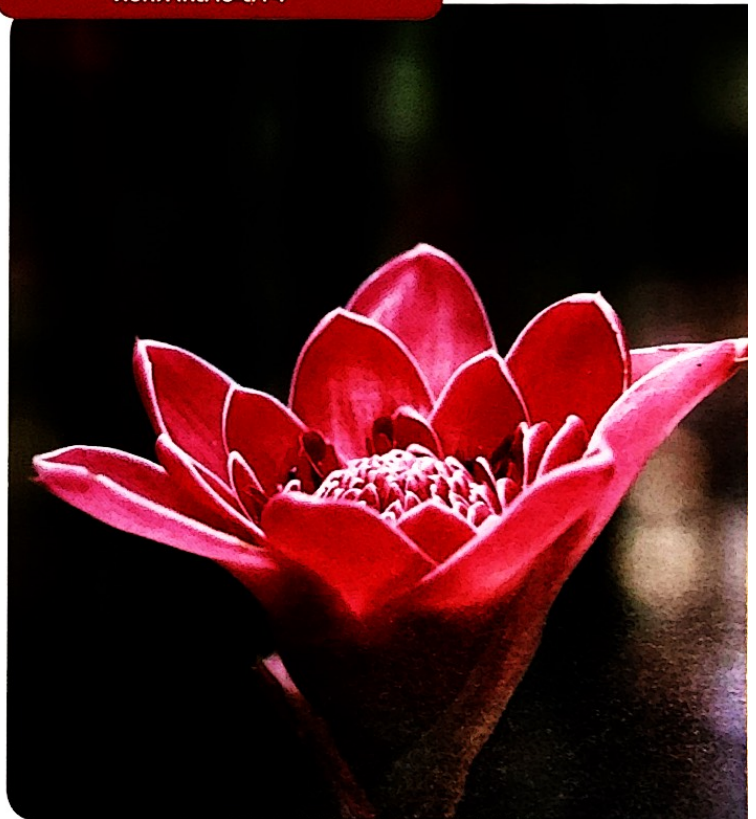
ดาหลาลูกผสมสายต้น 3 ให้ผลผลิตดอก 280 ดอกต่อกอต่อปี ความยาวก้านช่อดอกเฉลี่ย 64.77 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอกเฉลี่ย 1.00 เซนติเมตร ความกว้างของช่อดอกเฉลี่ย 8.05 เซนติเมตร ความยาวของช่อดอกเฉลี่ย 7.93 เซนติเมตร น้ำหนักช่อดอกต่อช่อเฉลี่ย 135.40 กรัม และดอกสีชมพูอมแดง

พันธุ์แดงดก ให้ผลผลิตดอก 192 ดอกต่อกอต่อปี ความยาวก้านช่อดอกเฉลี่ย 77.40 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอกเฉลี่ย 1.40 เซนติเมตร ความกว้างของช่อดอกเฉลี่ย 17.03 เซนติเมตร ความยาวของช่อดอกเฉลี่ย 8.20 เซนติเมตร น้ำหนักช่อดอกต่อช่อเฉลี่ย 206.23 กรัม และสีดอกเป็นสีแดงสด

ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบผลผลิตดอกระหว่างแหล่งทดสอบ พบว่า ดาหลาลูกผสมสายต้น 8 และสายต้น 9 ที่แหล่งทดสอบศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ให้ผลผลิตดอกมากกว่าแหล่งทดสอบศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรีเท่าตัว ส่วนผลผลิตดอกของสายต้น 2 และสายต้น 3 ที่แหล่งทดสอบศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย และศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรีปริมาณไม่แตกต่างกัน

โดยสรุป ดาหลาลูกผสมสายต้น 8 สายต้น 9 (บัวชมพู x ดาหลา) และสายต้น 2 สายต้น 3 (บานเย็น x แดงป่า) ให้ปริมาณผลผลิตได้เกือบตลอดปี ทำให้ปริมาณผลผลิตสูงกว่าพันธุ์แดงดก ส่วนด้านคุณภาพ ดาหลาลูกผสมสายต้น 8 และสายต้น 9 ช่อดอกมีลักษณะโดดเด่นสะดุดตา ช่อดอกขนาดเล็กเป็นทรงถ้วย และดาหลาลูกผสมสายต้น 2 และสายต้น 3 ช่อดอกขนาดกลางเป็นทรงถ้วย เหมาะสำหรับการนำมาใช้ประดับตกแต่ง กลีบประดับสีสดใสเรียงซ้อนเป็นระเบียบ ความยาวก้านช่อดอกสั้น ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางก้านช่อดอก ขนาดช่อดอก และน้ำหนักช่อดอกน้อยกว่าพันธุ์แดงดก ทำให้ง่ายต่อการบรรจุหีบห่อ และขนส่ง

ดอกดาหลายะลา 4

• เก็บเกี่ยวผลผลิตดอกให้มีคุณภาพ

ดาหลาสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ตามระยะการ
พัฒนาของดอก ในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ (ดอกบาน 30 50
80 และ 100 เปอร์เซ็นต์) ซึ่งมีผลโดยตรงต่ออายุการใช้งาน

ดาหลาลูกผสมสายต้น 8 มีอายุการเก็บเกี่ยวหลัง
จากแทงช่อดอกจนถึงดอกบาน 30 - 50% เฉลี่ย 53.7 วัน
มีอายุปักแจกันเฉลี่ย 9.1 วัน และดอกบาน 80 - 100%
เฉลี่ย 66 วัน มีอายุปักแจกัน 5 วัน

ดาหลาลูกผสมสายต้น 9 มีอายุการเก็บเกี่ยวหลัง
จากแทงช่อดอกจนถึงดอกบาน 30 - 50 % เฉลี่ย 53 วัน
มีอายุปักแจกันเฉลี่ย 9.7 วัน และดอกบาน 80 - 100%
เฉลี่ย 68 วัน มีอายุปักแจกัน 6 วัน

ดาหลาลูกผสมสายต้น 2 มีอายุการเก็บเกี่ยวหลัง
จากแทงช่อดอกจนถึงดอกบาน 30 - 50% เฉลี่ย 56.6 วัน
มีอายุปักแจกันเฉลี่ย 8.8 วัน และดอกบาน 80 - 100% เฉลี่ย
69 วัน มีอายุปักแจกัน 5 วัน

ดาหลาลูกผสมสายต้น 3 มีอายุการเก็บเกี่ยวหลัง
จากแทงช่อดอกจนถึงดอกบาน 30 - 50 % เฉลี่ย 56 วัน
มีอายุปักแจกันเฉลี่ย 8.8 วัน และดอกบาน 80 - 100% เฉลี่ย
70 วัน มีอายุปักแจกัน 6 วัน

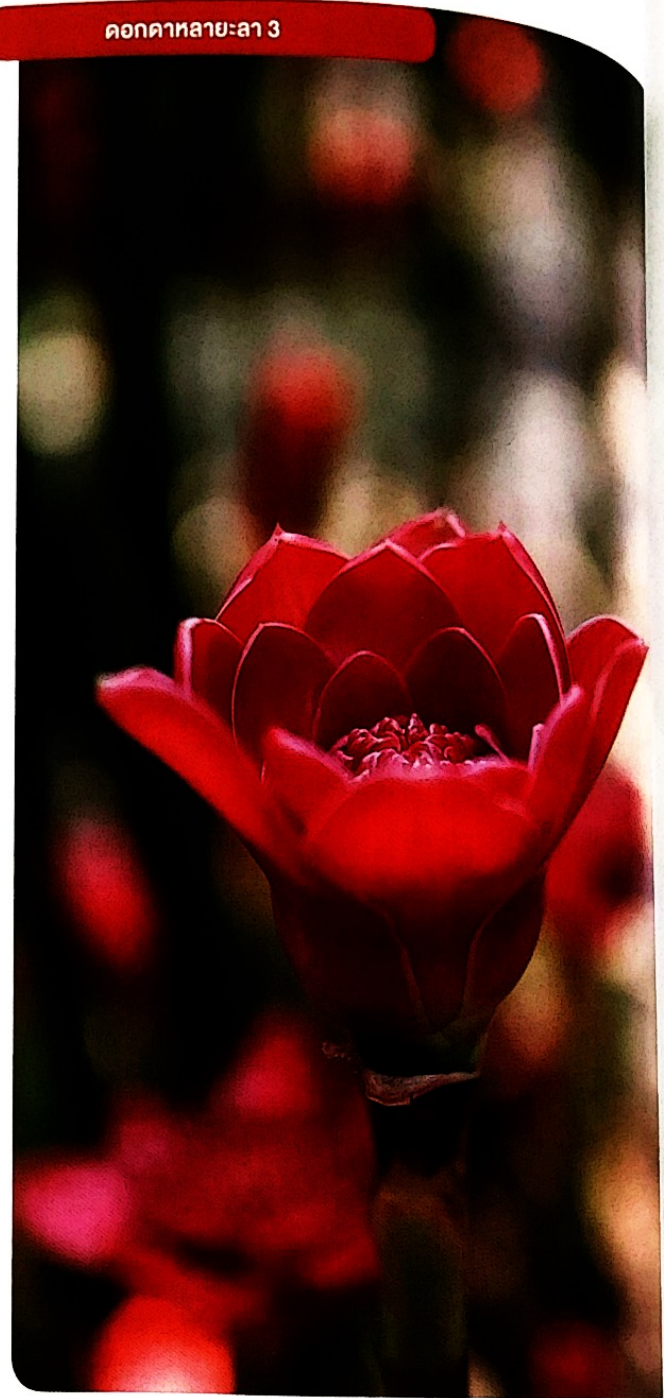
พันธุ์แดงดก มีอายุการเก็บเกี่ยวหลังจากแทงช่อดอก
จนถึงดอกบาน 30 - 50% เฉลี่ย 60 วัน มีอายุปักแจกันเฉลี่ย
9.8 วัน และดอกบาน 80 - 100% เฉลี่ย 76 วัน มีอายุ
ปักแจกัน 5 วัน

• **พื้นที่แนะนำ** ปลูกได้ทั่วไปในดินร่วนอุดมสมบูรณ์
ควรปลูกในที่ที่มีปริมาณความชื้นแสง 80 - 100% อุณหภูมิ
เฉลี่ย 17 - 33 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 50 - 81%
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,100 - 3,300 มิลลิเมตรต่อปี

ดอกดาหลาละลา 3

ดอกดาหลาละลา 3

ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีประวัติของโรคเหี่ยว
(*Ralstonia solanacearum*) และไม่เคยปลูกพืชอาศัย
ของโรคนี้ เช่น พืชตระกูลขิง มะเขือเทศ มันฝรั่ง ยาสูบ
และหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขัง

สถาบันวิจัยพืชสวนนำเสนอคณะกรรมการวิจัยปรับปรุง
พันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร พิจารณาดาลาสายต้น 8
สายต้น 9 สายต้น 2 และสายต้น 3 เป็นพันธุ์แนะนำ ซึ่งผ่าน
ความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ เมื่อปี พ.ศ. 2562 โดย

ดาหลาลูกผสมสายต้น 8 มีชื่อว่า ดาหลาพันธุ์ละลา 1
ดาหลาลูกผสมสายต้น 9 มีชื่อว่า ดาหลาพันธุ์ละลา 2
ดาหลาลูกผสมสายต้น 2 มีชื่อว่า ดาหลาพันธุ์ละลา 3
ดาหลาลูกผสมสายต้น 3 มีชื่อว่า ดาหลาพันธุ์ละลา 4

ลักษณะประจำพันธุ์

คาหลาพันธุ์ยะลา 1

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : ทรงกอตั้งตรงหรือเอียง ประมาณ 10 องศา มีลำต้นใต้ดิน ลำต้นเหนือดินสูงประมาณ 155 - 185 เซนติเมตร จำนวนใบต่อดัน 8 - 16 ใบ สีของใบอ่อน ผิวใบสีเขียวอมเหลือง ท้องใบสีแดงอมเทา สีของใบแก่ ผิวใบสีเขียว ท้องใบสีเขียวอมเหลือง รูปทรงใบยาวรี ขนาดกว้าง 16 เซนติเมตร ยาว 66 เซนติเมตร ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ปลายใบเรียวแหลม เส้นก้านใบสีเขียวอมแดงเห็นชัดเจนท้องใบ

ลักษณะช่อดอกทรงถ้วย ขนาดช่อดอกกว้าง 7.58 เซนติเมตร ยาว 7.73 เซนติเมตร มีกลีบประดับ 100 กลีบ มีสีแดงเข้ม ขอบกลีบสีแดงเข้ม จำนวนดอกย่อย 94 ดอก ดอกย่อยมีสีแดงปลายกลีบปากสีเหลือง ก้านช่อดอกสีแดงอมเขียว ก้านช่อดอกยาว 52.98 เซนติเมตร กว้าง 1.1 เซนติเมตร ผลคล้ายชมพูหอยน้ำรูปไข่ กว้าง 2.10 เซนติเมตร ยาว 3.80 เซนติเมตร มีพูในผล 3 พู เมล็ดสีดำ

ลักษณะทางการเกษตร : ตั้งแต่วันแทงตาดอกถึงวันดอกบาน 80% ใช้เวลา 66 วัน ผลผลิตดอกเฉลี่ย 386 ดอก/กอ/ปี น้ำหนักช่อดอกเฉลี่ย 133.29 กรัม อายุปักแจกันของดอกบาน 80 - 100% จำนวน 5 วัน

ลักษณะเด่น : ช่อดอกทรงถ้วย สีแดงเข้ม กลีบประดับหนา เรียงเป็นระเบียบคล้ายดอกบัว ก้านช่อดอกสีแดงอมเขียว ขนาดช่อดอกเล็กกว่าพันธุ์แดงดก น้ำหนักดอกเฉลี่ยเมื่อดอกบาน 80% น้อยกว่าพันธุ์แดงดกร้อยละ 35.4 ผลผลิตดอกต่อกอต่อปีเมื่ออายุ 3 ปี มากกว่าพันธุ์แดงดกถึงร้อยละ 101

ดาหลापันธุ์ละลา 2

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : ทรงกอตั้งตรงหรือเอียง ประมาณ 10 องศา มีลำต้นใต้ดิน ลำต้นเหนือดินสูงประมาณ 170 - 190 เซนติเมตร จำนวนใบต่อดัน 8 - 15 ใบ สีของใบอ่อน ผิวใบสีเขียว ท้องใบสีม่วงอมเทา สีของใบแก่ ผิวใบสีเขียว ท้องใบสีม่วงอมเทา รูปร่างใบยาวรี ขนาดกว้าง 14 เซนติเมตร ยาว 68 เซนติเมตร ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ปลายใบเรียวแหลม เส้นก้านใบสีแดงอมม่วง เห็นชัดด้านท้องใบ

ลักษณะช่อดอกทรงถ้วย ขนาดช่อดอกกว้าง 7.02 เซนติเมตร ยาว 7.39 เซนติเมตร มีกลีบประดับ 97 กลีบ มีสีแดงเข้ม ขอบกลีบสีเขียวอมเหลือง จำนวนดอกย่อย 92 ดอก ดอกย่อยมีสีแดงปลายกลีบปากสีเหลือง ก้านช่อดอกสีเขียวอมเหลือง ก้านช่อดอกยาว 54.06 เซนติเมตร กว้าง 1.0 เซนติเมตร ผลคล้ายชมพูช่อดอกน้ำรูปไข่ กว้าง 2.0 เซนติเมตร ยาว 3.65 เซนติเมตร มีพูในผล 3 พู เมล็ดสีดำ

ลักษณะทางการเกษตร : ตั้งแต่วันแทงตาดอกถึงวันดอกบาน 80% ใช้เวลา 68 วัน ผลผลิตดอกเฉลี่ย 300 ดอก/กอ/ปี น้ำหนักช่อดอกเฉลี่ย 98.0 กรัม อายุปักแจกันของดอกบาน 80 - 100% จำนวน 6 วัน

ลักษณะเด่น : ช่อดอกทรงถ้วยสีแดงอมส้ม ขอบกลีบประดับสีเขียวอ่อน เด่นสะดุดตา เรียงซ้อนหลายชั้นเป็นระเบียบคล้ายดอกบัว ก้านช่อดอกสีเขียวอมเหลือง ขนาดช่อดอกเล็กกว่าพันธุ์แดงดก น้ำหนักดอกเฉลี่ยเมื่อดอกบาน 80% น้อยกว่าพันธุ์แดงดกร้อยละ 52.48 ผลผลิตดอกต่อกอต่อปีเมื่ออายุ 3 ปี มากกว่าพันธุ์แดงดกร้อยละ 56.25

ดาหลापันธุ์ละลา 3

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : ทรงกอตั้งตรงหรือเอียง ประมาณ 10 องศา มีลำต้นใต้ดิน ลำต้นเหนือดินสูงประมาณ 200 - 215 เซนติเมตร จำนวนใบต่อดัน 8 - 14 ใบ สีของใบอ่อน ผิวใบสีเขียวอมเหลือง ท้องใบสีม่วงอมเทา สีของใบแก่ ผิวใบสีเขียว ท้องใบสีม่วงอมเทา รูปร่างใบยาวรี ขนาดกว้าง 14.8 เซนติเมตร ยาว 68.5 เซนติเมตร ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ปลายใบเรียวแหลม เส้นก้านใบสีแดงอมม่วงเห็นชัดด้านท้องใบ

ลักษณะช่อดอกทรงถ้วย ขนาดช่อดอกกว้าง 8.29 เซนติเมตร ยาว 8.66 เซนติเมตร มีกลีบประดับ 163 กลีบ มีสีแดงสด ขอบกลีบสีขาว จำนวนดอกย่อย 154 ดอก ดอกย่อยมีสีแดงปลายกลีบปากสีขาว ก้านช่อดอกสีเขียวอมเหลือง ก้านช่อดอกยาว 65.78 เซนติเมตร กว้าง 1.1 เซนติเมตร ผลคล้ายชมพูช่อดอกน้ำรูปไข่ กว้าง 2.0 เซนติเมตร ยาว 3.70 เซนติเมตร มีพูในผล 3 พู เมล็ดสีดำ

ลักษณะทางการเกษตร : ตั้งแต่วันแทงตาดอกถึงวันดอกบาน 80% ใช้เวลา 69 วัน ผลผลิตดอกเฉลี่ย 227 ดอก/กอ/ปี น้ำหนักช่อดอกเฉลี่ย 157.86 กรัม อายุปักแจกันของดอกบาน 80 - 100% จำนวน 5 วัน

ลักษณะเด่น : ช่อดอกทรงถ้วย สีแดงสด ขอบกลีบประดับสีขาวเรียงเป็นระเบียบคล้ายดอกบัว ก้านช่อดอกสีเขียวอมเหลือง ขนาดช่อดอกเล็กกว่าพันธุ์แดงดก น้ำหนักดอกเฉลี่ยเมื่อดอกบาน 80% น้อยกว่าพันธุ์แดงดกร้อยละ 23.45 ผลผลิตดอกต่อกอต่อปี เมื่ออายุ 3 ปี มากกว่าพันธุ์แดงดกร้อยละ 18.23

ดาหลาพันธุ์ยะลา 4

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : ทรงกอตั้งตรงหรือเอียง ประมาณ 10 องศา มีลำต้นใต้ดิน ลำต้นเหนือดินสูงประมาณ 180 - 190 เซนติเมตร จำนวนใบต่อต้น 9 - 14 ใบ สีของใบอ่อน ผิวใบสีเขียว ท้องใบสีม่วงอมเทา สีของใบแก่ ผิวใบสีเขียว ท้องใบสีส้มอมเทา รูปร่างใบยาวรี ขนาดกว้าง 15.6 เซนติเมตร ยาว 62 เซนติเมตร ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ปลายใบเรียวแหลม เส้นก้านใบสีแดงอมม่วง เห็นชัดด้านท้องใบ

ลักษณะช่อดอกทรงถ้วย ขนาดช่อดอกกว้าง 8.25 เซนติเมตร ยาว 7.94 เซนติเมตร มีกลีบประดับ 142 กลีบ มีสีชมพูอมแดง ขอบกลีบสีขาว จำนวนดอกย่อย 135 ดอก ดอกย่อยมีสีแดงปลายกลีบปากสีขาว ก้านช่อดอกสีเขียวอมเหลือง ก้านช่อดอกยาว 64.72 เซนติเมตร กว้าง 1.0 เซนติเมตร ผลคล้ายชมพูช่อดอกน้ำรูปไข่ กว้าง 2.10 เซนติเมตร ยาว 3.40 เซนติเมตร มีพูในผล 3 พู เมล็ดสีดำ

ลักษณะทางการเกษตร : ตั้งแต่วันแทงตาดอกถึงวันดอกบาน 80% ใช้เวลา 70 วัน ผลผลิตดอกเฉลี่ย 280 ดอก/กอ/ปี น้ำหนักช่อดอกเฉลี่ย 135.39 กรัม อายุปักแจกันของดอกบาน 80 - 100% จำนวน 6 วัน

ลักษณะเด่น : ช่อดอกทรงถ้วย สีชมพูอมแดง กลีบประดับหนา ขอบกลีบประดับสีขาวเรียงเป็นระเบียบคล้ายดอกบัว ก้านช่อดอกสีเขียวอมเหลือง เล็กกว่าพันธุ์แดงดก น้ำหนักดอกเฉลี่ย เมื่อดอกบาน 80% น้อยกว่าพันธุ์แดงดก ร้อยละ 34.35 ผลผลิตดอกต่อกอต่อปีมากกว่าพันธุ์แดงดก ร้อยละ 45.83

ในปี 2562 ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย และศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี สามารถขยายพันธุ์โดยการแยกหน่อ ได้จำนวนศูนย์ละ 6,000 หน่อ ในปี 2563 สถาบันวิจัยพืชสวน สามารถขยายพันธุ์โดยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ได้ต้นกล้าพันธุ์ละ 5,000 ต้น และศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา สามารถขยายพันธุ์โดยการแยกหน่อ ได้จำนวน 9,000 หน่อ และในปี 2564 แต่ละศูนย์ฯ สามารถขยายพันธุ์โดยการแยกหน่อ ได้จำนวน 9,000 หน่อ ผู้สนใจสามารถสอบถามรายละเอียดได้ที่

ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา : เลขที่ 2 หมู่ 7 ตำบลธารโต อำเภอธารโต จังหวัดยะลา 95150

โทร. 0-7320-6121

E-mail : Thantoard@gmail.com

ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย : เลขที่ 72 หมู่ 6 ตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000

โทร. 0-5317-010, 0-5317-0102

ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย : โทร. 0-4203-9891

E-mail : loei-horticulture@hotmail.com

ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี : เลขที่ 63 หมู่ 6 ตำบลตะปอน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี 22110

โทร. 0-3939-7030, 0-3939-7146

E-mail : chrc@ksc.th.com

สถาบันวิจัยพืชสวน : โทร. 0-2579-0583,

0-2940-5484-5 E-mail : hort@doae.in.th

(คณะผู้วิจัยประกอบด้วย : นางสาวนันทกร จันทร์แสง ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา/นางสุภาภรณ์ สาชาติ สถาบันวิจัยพืชสวน/นางอภิรติ กอรัปไพบูลย์ ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี/นางสาวชิตชนก ก่อเจริญ ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย/นายวัชรพล บำเพ็ญอยู่ ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย/นางจงวัฒนา พุ่มศิริบุญข้าราชการบำนาญ/นายสุทธาชีพ ศุภเกษตร ข้าราชการบำนาญ/นางสาวนาดยา คำอำไพ ข้าราชการบำนาญ)

ลักษณะของต้นดาหลายะลา 4